

Innhold

Innledning	13
Litteratur	16
Kapittel 1	
Å være lærer	17
<i>Peder Haug og Sølvi Mausethagen</i>	
Innledning	17
Pedagogikk, undervisning, opplæring og læring	19
Arbeidsoppgavene	20
Raske endringer er karakteristisk for skolen	21
Nyere utdanningspolitiske utviklingstrekk	22
Å være lærer i 1-7	25
Inkluderende læringsmiljø	28
Læreryrket som profesjon	29
Læreryrket mellom fag og relasjoner	32
Kunnskapsgrunnlag og kunnskapsarbeid	34
Å bruke forskning	35
Kunnskapsetikk	36
Praktisk syntese	37
Skjønn	39
Lærersamarbeid og profesjonsfellesskap	40
Avslutning	41
Litteratur	42
Kapittel 2	
Å forstå elevers læring	46
<i>Randi Myklebust</i>	
Innledning	46
Teoretisk mangfold som grunnlag for lærerprofesjonen	48

Psykologisk konstruktivisme i pedagogikken	50
Piagets konstruktivisme	50
Psykologisk konstruktivisme etter Piaget	54
Sosialkonstruktivisme i pedagogikken	57
Vygotskijs konstruktivisme	58
Sosialkonstruktivisme etter Vygotskij	62
Å forstå elevers læring i lys av sosiale og individuelle perspektiver	64
Avsluttende kommentar	66
Litteratur	66

Kapittel 3

Å planlegge for læring – teknisk effektivitet eller profesjonelt

læreplanarbeid	69
<i>Elaine Munthe</i>	
Innledning	69
Konteksten for planlegging: læreplanarbeid	70
Fem perspektiver i planlegging av undervisning	71
Graden av elevsentring	72
Graden av kunnskapssentring	74
Graden av vurderingssentring	76
Graden av fellesskaps- og miljøsentring	77
Graden av kompleksitet	79
En læringsøkt er som en fortelling	80
Planlegging som profesjonelt læreplanarbeid og læringsarbeid for lærere	81
Litteratur	84

Kapittel 4

Grunnleggende ferdigheter

<i>Eva Maagerø, Rune J. Krumsvik, Toril Frafjord Hoem, Dag Torvanger og Kjetil Børhaug</i>	
Innledning	86
Demokratiske ferdigheter	88
Grunnleggende ferdigheter 1-7	98
Muntlig	105
Retorikk	108
Framføringer av sammensatte tekster	110
Å kunne uttrykke seg muntlig i alle fag	111
Lesing	114
Lesing som prosess	116
Å kunne lese er å kunne lese sammensatte tekster	119
Å kunne lese er å kunne lese i alle fag	127

Å kunne uttrykke seg skriftlig	132
Skriving som prosess	132
Å kunne skrive er å kunne skrive sammensatte tekster	134
Å kunne skrive er å kunne skrive i alle fag	137
Å kunne regne	140
Digitale ferdigheter som grunnleggende ferdighet	145
Bruk av digitale verktøy i fagene	155
Litteratur	158

Kapittel 5

Interaksjon mellom lærar og elevar - nøkkelen til eit godt læringsmiljø	166
<i>Sigrun K. Ertesvåg</i>	
Introduksjon	167
Teoretiske perspektiv på interaksjon mellom lærar og elevar	168
Interaksjon mellom lærar og elevar - eit uttrykk for undervisningskvalitet ..	169
Interaksjonen mellom lærar og elevar og læringsutbytte til elevane	174
Observasjon - eit verktøy i arbeid med utvikling av gode lærar-elev- interaksjonar	176
Interaksjon mellom lærar og elev - eit kollektivt arbeid	177
Rettleiing som verktøy i utvikling av interaksjonen mellom lærar og elevar	180
Avsluttande kommentar	182
Litteratur	182

Kapittel 6

Digital mobbing	187
<i>Hva er det, og hva kan lærere gjøre for å forebygge og stoppe det?</i>	
<i>Hanne Jahnsen, Hildegunn Fandrem og Ida Risanger Sjursø</i>	
Innledning	187
Hva er digital mobbing?	189
Særtrekk ved digital mobbing	189
Ulike typer digital mobbing	191
Grunner til at mobbingen skjer digitalt	191
Risikofaktorer	191
Konsekvenser av digital mobbing	193
Hva kan lærere gjøre?	193
Arbeid i klassen og relasjon lærer-elev	194
Relasjoner mellom elever	195
Utvikling av elevenes digitale kompetanse og dømmekraft	196
Håndteringskompetanse og mestringsstrategier	199
Foreldresamarbeid	200

Arbeid på skolenivå	201
Håndtering av digitale mobbesituasjoner	202
Straffbare handlinger eller dårlig oppførsel?	204
Oppsummering	205
Litteratur	206

Kapittel 7

Klasserommet - arena for samspill mellom materielle ressurser og språklige praksiser	211
<i>Hilde Sollid</i>	
Klasserommet	211
Klasserommet som schoolscape	213
Metode og datamateriale	216
Analyse av et klasserom på Øya skole	218
Drøfting	221
Oppsummering	223
Litteratur	224

Kapittel 8

Tilrettelegging for læring	226
Læringsstrategier - en vei til læring	
<i>Mette Bunting</i>	
Kunnskapssamfunnets utfordringer	227
Læringsstrategier - en måte å kompensere på?	228
Læringsstrategier og selvregulert læring	229
Forberedende fase	231
Gjennomføringsfasen	233
Selvrefleksjonsfasen	234
Metode	234
Ungdommenes historier	235
Hvordan innføre og integrere læringsstrategier i klasserommet?	240
Kvadrantmodellen - en modell for å sikre elevenes læring	241
Litteratur	243

Kapittel 9

Profesjonsfaglig digital kompetanse i skole og lærerutdanning	246
<i>Mari-Ann Letnes, Fredrik Mørk Røkenes og Rune Johan Krumsvik</i>	
Innledning	247
Elevers møter med digital teknologi i og utenfor skolen	249

Lærerens tilrettelegging for elevers digitale ferdigheter	254
Å legge til rette for profesjonsutvikling og PFDK	256
Tre hovedkomponenter for lærere og lærerstudenters PFDK	260
Overlappende kunnskapskomponenter mellom de tre hovedkomponentene	264
Teknologi, pedagogikk og fagområdekunnskap i et dialektisk forhold	267
Klasserommet - et rom for multimodal medieproduksjon	268
Avsluttende kommentar	269
Litteratur	270

Kapittel 10

Sammenhengen mellom vurdering og lærerens matematikkfaglige og didaktiske kompetanse	273
---	-----

Vurdering som en del av undervisning og læring

Helga Kufaaas Tellefsen

Hva er vurdering?	274
Nasjonale og internasjonale tester	275
Kartleggingsprøver	275
Nasjonale prøver	276
Internasjonale tester	276
Vurdering for læring og lærerens matematikkfaglige og didaktiske kompetanse	277
Vurdering for læring	277
Lærerkompetanse i matematikk	279
Metode	281
Analyse	283
Vurdering for læring i klasserommet	283
Avslutning og konklusjon	290
Litteratur	292

Forfatteromtale	295
------------------------------	-----

Stikkordregister	300
-------------------------------	-----